

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ АГРАРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
Кафедра адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«ТНК В ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»

Ступінь вищої освіти – Магістр

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Освітня програма Освітньо – професійна програма
«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Рік навчання – 2023/2024, семестр - 1

Форма навчання – денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС – 4

Мова викладання – українська

Лектор курсу

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Викладач, що веде
практичні заняття

Контактна інформація
викладача (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

Прізвище, ініціали

ГОЛОМША Н.Є.
golomsha.n.e@gmail.com

Прізвище, ініціали

ГОЛОМША Н.Є.
golomsha.n.e@gmail.com

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4213>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «ТНК в глобальному середовищі»

Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Вибіркова
Загальна кількість годин	120

Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2023 – 2024	2023 – 2024
Семестр	2	2
Лекційні заняття	15 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.	12 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	90 год.	104 год.
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	2 год. 6 год.	

Анотація до курсу

Дисципліна «ТНК в глобальному середовищі» є теоретико-прикладною основою для набуття магістрами сукупності знань та вмінь щодо структури управління ТНК на основі розроблення і реалізації їх глобальної стратегії, механізмів функціонування, особливостей взаємодії ТНК та національних економічних систем для здійснення аналізу економічних мотивів діяльності та результативності ТНК та обґрунтування і прийняття міжнародних інвестиційних рішень.

При викладанні використовуються сучасні підходи до становлення світової корпоративної системи та еволюції корпорацій в міжнародному економічному середовищі, періодизації розвитку ТНК, аналізуються теоретичні підходи до розвитку корпорацій та еволюції підприємств в ТНК. Наводяться сильні та слабкі сторони розвитку корпорацій та чинники, що сприяють посиленню ролі ТНК в глобальному середовищі. Виділяються основні напрями економічної політики ТНК на глобальному рівні та розглянуті стратегії розвитку і виходу на нові ринки для різних ТНК.

1. Мета та цілі курсу

Метою вивчення дисципліни «ТНК в глобальному середовищі» є набуття знань для здійснення аналізу діяльності сучасних ТНК, економічного механізму функціонування, виділення проблем та визначення пріоритетних напрямів розвитку ТНК в глобальному середовищі. Вивчення дисципліни дозволяє впровадити сучасні підходи до становлення світової корпоративної системи та еволюції корпорацій в міжнародному економічному середовищі, періодизації розвитку ТНК, аналізувати теоретичні підходи до розвитку корпорацій та еволюції підприємств в ТНК, дослідити сильні та слабкі сторони розвитку корпорацій та чинники, що сприяють посиленню ролі ТНК в глобальному середовищі, виділити основні напрями економічної політики ТНК на глобальному рівні та розглянути стратегії розвитку і виходу на нові ринки для різних ТНК.

Завданням вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів із питань щодо визначення ролі транснаціональних корпорацій у світовому господарстві, особливостей і наслідків їх функціонування на ринках приймаючих країн, зокрема і на ринку України, особливостей транснаціоналізації українських компанії та розвитку національних бізнес-структур.

2. Набуття компетентностей

Компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми з менеджменту зовнішньоекономічної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 2	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.
Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (ФК)	
СК 1	Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.
СК 4	Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.
СК 9	Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.
СК 10	Здатність до управління організацією та її розвитком
СК 12	Здатність розробляти дієву стратегію розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства в умовах волатильності світових аграрних ринків.

3. Програмні результати навчання

ПРН	Зміст
------------	--------------

ПРН 12	Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).
ПРН 13	Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).
ПРН 17	Визначати та обґрунтовувати стратегію виходу підприємства на світові аграрні ринки з урахуванням зміни кон'юнктури зовнішнього середовища та появи нових тенденцій в торгівлі агропродовольчою продукцією.
ПРН 18	Вміти розробляти й обґрунтовувати механізми адаптивного управління змінами у сфері міжнародного бізнесу.

4. Розподіл годин

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
К-сть годин	15	15	90

5. СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ лабораторні роботи/ самостійні роботи)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання, бали
1 семестр				
Модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ В ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ				100
Тема 1 ТНК в умовах глобалізації	3/3/15	Знати: сутнісну характеристику ТНК; еволюцію організаційних структур ТНК; особливості впливу транснаціоналізації світової економіки на країни; теоретичні підходи до аналізу функціонування міжнародних підприємницьких структур;	<i>Підготовка до лекцій (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn).</i> <i>Виконання завдання на практичних заняттях (в групі та самостійно).</i> <i>Виконання самостійної роботи</i>	<i>Виконання та задача індивідуальних завдань.</i> <i>Модульна тестова робота в eLearn.</i>
Тема 2 Вплив транснаціоналізації світової економіки на країни	4/4/15			

<p align="center">Тема 3</p> <p>Особливості формування та реалізації стратегії транснаціональних корпорацій</p>	<p align="center">3/3/15</p>	<p>трансривневий підхід регулювання діяльності ТНК.</p> <p>Вміти: здійснювати аналіз та економічне обґрунтування діяльності ТНК; здійснювати аналіз результативності ТНК; здійснювати систематичний збір, обробку та накопичення інформації для аналізу діяльності ТНК; здійснювати стратегічний прогноз впливу діяльності ТНК на рівні окремих економічних систем; здійснювати стратегічний прогноз впливу діяльності ТНК на рівні глобального середовища.</p>	<p>(в малих групах, самостійно, eLearn).</p> <p><i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи (тестова - в eLearn).</i></p>	<p><i>Самостійна робота – відповідно до завдань в eLearn.</i></p>
<p align="center">Модуль 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ В ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ</p>				<p align="center">100</p>
<p align="center">Тема 4.</p> <p>Особливості економічного механізму діяльності транснаціональних корпорацій</p>	<p align="center">3/3/15</p>	<p>Знати: особливості формування та реалізації стратегій ТНК; маркетингові стратегії ТНК; фінансову структуру ТНК; роль і місце ТНК у процесах міжнародної міграції капіталів.</p>	<p><i>Підготовка до лекцій (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn).</i></p> <p><i>Виконання завдання на практичних заняттях (в групі та самостійно).</i></p>	<p><i>Виконання та задача індивідуальних завдань.</i></p>
<p align="center">Тема 5.</p> <p>Міжнародні фінанси транснаціональних корпорацій</p>	<p align="center">4/4/15</p>	<p>Вміти: здійснювати розробку глобальних стратегічних рішень; використовувати різноманітні методи впровадження глобальних стратегічних рішень в глобальному середовищі; визначати мікро- та макростимули виходу підприємств на міжнародні ринки</p>	<p><i>Виконання самостійної роботи (в малих групах, самостійно, eLearn).</i></p>	<p><i>Модульна тестова робота в eLearn.</i></p>
<p align="center">Тема 6.</p> <p>ТНК в системі сучасного міжнародного інвестування</p>	<p align="center">3/3/15</p>	<p>Вміти: здійснювати розробку глобальних стратегічних рішень; використовувати різноманітні методи впровадження глобальних стратегічних рішень в глобальному середовищі; визначати мікро- та макростимули виходу підприємств на міжнародні ринки</p>	<p><i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи (тестова - в eLearn).</i></p>	<p><i>Самостійна робота – відповідно до завдань в eLearn.</i></p>
<p>Можливість отримання додаткових балів:</p>	<p>Додаткові бали можна отримати за підготовку доповіді та участь в студентській конференції, публікацію статті, участь у 1 турі Всеукраїнської олімпіади</p>		<p align="center">до 10 балів</p>	

<i>Всього за навчальну роботу</i>	15/15/90	-	-	70 (100 +100)/2*0,7 (максимум 70 балів)
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Студент повинен здавати усі роботи у заплановані терміни. За роботи, що здаються із порушенням термінів без поважних причин, знижується бал. Перескладання модульної контрольної роботи відбувається за наявності поважних причин (лікарняний, міжнародне стажування, індивідуальний графік) і дозволяється у терміни до закінчення наступного модульного контролю.
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	При виконанні всіх видів навчальних робіт студент повинен дотримуватись політики академічної доброчесності.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування лекційних та практичних (семінарських) занять є обов'язковим для всіх студентів. За об'єктивних причин, визначених Положенням про навчальний процес НУБіП, навчання може відбуватись відповідно до індивідуального навчального плану, затвердженого у визначеному порядку.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література:

1. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 01.05.2023).

2. Податковий кодекс України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 01.05.2023).
3. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 № 514-VI із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text> (дата звернення: 01.05.2023).
4. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XXI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1576-12/page> (дата звернення: 01.05.2023).
5. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30.10.1996 № 448/96-ВР. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=448%2F96%E2%F0&new=1&p=1267300536190045> (дата звернення: 01.05.2023).
6. Про затвердження Принципів корпоративного управління : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.07.2014 р. № 955. URL: <http://www.dt-kt.com/rishennyansionalnojkomisiji-z-tsinnih-papiriv-ta-fondovoho-ynku-pro-zatverdzhennya-pryntsyypiv-korporatyvnoho-upravlinnya-vid-22-07-2014-r-955> (дата звернення: 01.05.2023).
7. Про промислово-фінансові групи : Закон України від 21 листопада 1995 р. ВВР України. – 1996. – № 23. – Ст. 88.
8. Про ратифікацію Конвенції про транснаціональні корпорації : Закон України від 13 липня 1999 року N 921-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=921-14> (дата звернення: 01.10.2020).
9. Цивільний кодекс України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 01.05.2023).
10. Андрушко В. В. Особливості діяльності ТНК в Україні: Міжнародна науково-практична інтернет-конференція. URL: http://professura.at.ua/forum/19-157-1_12 (дата звернення: 01.05.2023).
11. Андросова Т. В., Мельник Л. О., Шталь Т. В. Міжнародна інвестиційна діяльність : навч. Посібник. Х.: Хдухт, 2007. 371с.
12. Давидова І. О., Величко К. Ю., Печенка О. І. Транснаціональні корпорації. Харків: Видавництво «Форт», 2018. 175 с.
13. Мостенська Т.Г., Новак В.О., Луцький М.Г. Корпоративне управління : підручник. К.: Каравелла, 2011. 480 с.
14. Мостенська Т.Л. Корпоративне управління: Навчальний посібник / Т.Л. Мостенська, В.О. Новак, М.Г. Луцький, Ю.Г. Симоненко. К.: Каравела, 2008. 384 с.
15. Транснаціоналізація світової економіки / Е. М. Лимонова, С. В. Кузьмінов, Г. Я. Глуха, І. С. Шура. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 137 с.
16. Швець В.Я. Діяльність ТНК в Україні: механізм законодавчого регулювання. *Академічний огляд*. 2014. № 2 (41). С. 135–140.
17. Якубовский С.А. Современные ТНК: регулирование деятельности и роль в мировой экономике. Одесса: Астропринт, 1998. 168 с.

Допоміжна література:

1. Верховна рада України. *Офіційний вебпортал парламенту України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index> (дата звернення: 22.05.2023).
2. Дергачова В. Моніторинг національного розвитку як фактор економічної безпеки держави / В. Дергачова, М. Савельєв // *Економіка України*. – № 1. – 2010. – С. 19-28.
3. Сіденко В. Модифікація світової економіки під впливом новітніх факторів глобальної трансформаційної кризи / В. Сіденко // *Економіка України*. – № 5. – 2012. – С. 18-31.
4. Тарасевич В. М. Про орієнтири і напрями виходу з кризи / В. М. Тарасевич // *Економіка України*. – 2013. – № 9. – С. 4–17.
5. Чухно А. Сучасна фінансово-економічна криза: природа, шляхи і методи її подолання / А. Чухно // *Економіка України*. – № 1. – 2010. – С. 4-18.

6. Чухно А. Сучасна фінансово-економічна криза: природа, шляхи і методи її подолання / А. Чухно // Економіка України. – № 1. – 2010. – С. 4-18.